

Сучасна ситуація в Україні: факти, коментарі та трохи емоцій

До викладу матеріалу за такою темою спонукали події, які відбуваються в Україні після повторного голосування по виборах Президента України та роздуми пов'язані із різного роду оцінками навколо останніх. Дане дослідження має на меті прокоментувати окремі факти із 13-літньої історії незалежної України.

Минуло 13 років незалежності України. За вказаний період Україна «мала» двох Президентів, «купу» Прем'єр-Міністрів та цілий ряд чиновників нижчого рангу. Однак, у нашому випадку доцільно опустити роль особистостей, які нібито «правлять» світом, бо до України це майже не відноситься, за відсутністю останніх...

Отже, факти:

1. За період незалежності **населення України суттєво зменшилось**. Конкретні цифри наводити не варто, бо вони добре відомі. Причинами ж такої ситуації є:

- погіршення життєвих умов переважної більшості населення через зниження їх фактичного рівня життя;
- зменшення народжуваності;
- зростання смертності;
- міграція населення, здебільшого за межі України.

При цьому варто зауважити, що конкретні дані по вище приведеним чинникам, фактично, закриті для широкої громадськості.

2. За 13 років самостійної історії України майже **всі навколишні країни «відгородились» від нас візами**. «Братні» ж держави запровадили для українських громадян різного роду обмеження та реєстрації. Основними причинами такої ситуації є:

- фактично масова та неконтрольована міграція громадян України в пошуках кращого життя;
- переміщення «кримінального елемента» до цивілізованих країн з метою отримання більших, нетрудових доходів, здебільшого кримінального характеру;
- відсутність дійової та прозорої державної (тобто української) програми зайнятості населення;
- відсутність прозорої державної програми боротьби із криміналітетом українського походження.

Конкретні кроки української влади по вище приведеному, фактично, для широкої громадськості не відомі.

3. За роки незалежності **Україна так і не «знайшла» сталих стратегічних партнерів**. Постійні «переорієнтації» із Заходу на Схід і навпаки, привели до «появи» багатьох партнерів «за інтересами», але жодного, справжнього «товариша». Причин тут кілька, але головними є:

- відсутність чіткої зовнішньополітичної орієнтації України на Схід, на Захід, чи ще «на кудись»;
- відсутність ясних критеріїв для «підбору» стратегічних партнерів (ринкова економіка, реальна демократія тощо);
- часта, кон'юнктурна зміна зовнішньополітичної доктрини України, причому через Укази гаранта конституції!

Через таку ситуацію, громадяни України так і не знають: хто нам «друг», а хто просто «товариш».

4. За різними оцінками **близько 7,5 мільйонів громадян України, далеко не із власної волі, перебувають за межами держави**. Причинами ж такої ситуації є:

- масове закриття вітчизняних виробництв, безробіття та, відповідно, міграція «робочих рук» за межі України;
- шалений попит працедавців європейських країн та Росії на «дешеву робочу силу» з України;
- низький рівень освіти, невизнання українських дипломів та, відповідно, спроби отримання освіти за межами України;
- намагання чесних підприємницьких кіл перенести власний бізнес за межі України.

При цьому варто зауважити, що виїжджають, як правило, найактивніші громадяни та здібні спеціалісти України. Така тенденція майже не досліджена, а конкретні дані по вище приведеним чинникам невідома для широкої громадськості.

5. За роки незалежності, в Україні, на відміну від наших сусідів (Польщі, Угорщини, Словаччини, Чехії і т.д.), реально не проведено жодної реформи: ані освіти, ані армії, ані пенсійної, ані охорони здоров'я тощо. Основними причинами такої ситуації є:

- відсутність «робочих», дійових програм реформування українського суспільства та його економіки;
- «несмілість» українського «керівництва» на реформаторські починання;
- слабкість та некомпетентність кадрового потенціалу державних чиновників – організаторів та «провідників» таких реформ;
- небажання та невміння переймати реформаторський досвід сусідніх країн, посиляючись на особливий, український шлях розвитку.

За усі роки незалежності, широка громадськість так і не знає причин відсутності програм реформування суспільства та економіки.

Коментарі

Об'єктивно коментувати вищенаведене важко. Шукати винуватих – складно та й неблагородно. Ясно одне, сьогодні, за ситуацію, що має місце в Україні, відповідальність може нести тільки Держава, вірніше система (читай: правила та норми!) цієї Держави.

Тільки недалекоглядні можуть заперечувати вищенаведені факти. Причини можна заперечувати. Однак, стає зрозумілим, особливо у світлі сьогодення України, що без зміни СИСТЕМИ, справ у Державі на покращити. Система ж – це, насамперед її носії, тобто конкретні інституції Держави та перші особи таких інституцій. Насамперед це Президент України, Голова Верховної Ради України, Прем'єр-міністр України та його міністри, Голова Верховного Суду, Голова Конституційного суду та інші. При існуючій системі влади в Україні, її надмірній централізації та відомій концентрації влади в центрі, не бачити роль системи в Україні - політична помилка.

Ми, як і 13 років тому стоїмо перед низкою невирішених питань та проблем суспільства.

Насамперед це економічні реформи. Тільки недалекоглядний політик не усвідомлює, що їх реальний успіх приведе до зростання добробуту громадян, працевлаштування безробітних, збільшенню поступлень до бюджетів усіх рівнів. Реальне покращення життєвого рівня громадян України знівелює статус українця, як дешевої робочої сили.

Далі децентралізація, яку необхідно провести якнайшвидше. Остання призведе до піднесення регіонів, областей, районів та окремих міст і сіл. Саме реальна самостійність на місцях «виключить» з порядку денного різного роду незаконні «ініціативи та пропозиції» по автономізації та «самостійності» окремих регіонів України.

Широкомасштабні реформи: соціальної сфери (реформа освіти, пенсійна реформа, охорони здоров'я тощо), армії, «силових» структур та інших суспільних інституцій України, дозволять вирішити цілий ряд соціальних проблем. Саме перетворення у цих сферах максимально наблизять Україну до решти цивілізованих, європейських держав та «повернуть» наших співвітчизників додому.

Ми повинні чітко визначитись щодо зовнішньополітичного курсу та стратегічних партнерів України. Якщо перший доцільно розглядати в динаміці, то із партнерами треба визначитись, виходячи, насамперед, із стратегічних міркувань та корисності останніх для нації...

...Одним словом, без зміни системи ніякі персональні зміни Україні не допоможуть.

Трохи емоцій

Безперечно, що за роки незалежності, Україна зробила чимало, як для утвердження власної державності, так і з метою заявити про себе світові. Однак, незалежна Україна, як держава, так і не стала на шлях реальних реформ, не пішла дорогою Свободи, Правди, Незалежності...

Не пішла чи не повели?

Трохи вище ми говорили про систему. Як відомо у кожній системі є «дійові особи». Однак, розгляд тих чи інших питань сьогодення України через персоналії мало що дасть. Ми лише втягнемось у дискусії на тему: «Хто був кращим?», «Як це було?», «Хто несе відповідальність?» тощо. Шкода часу та енергії на подібні з'ясування.

Невже не ясно, чому мільйони співвітчизників «уже давно» в Європейському Союзі? Невже не зрозуміло коли ця частина нації проголосувала «ногами», не чекаючи на рішення «мудрої влади» України піти у Європу чи залишитись під впливом північного сусіда? Невже лише результати повторного голосування виборів Президента України вивели людей на вулиці міст та сіл, не тільки України? Невже можна вірити щирості визнання виборів Президента України легітимними, коли про такі говорять лише Росія, Білорусія та ніким не визнана Придністровська Республіка? Невже решту країн світу помиляється в наявності фальсифікацій виборів Президента України? Невже хтось ще не знає відповіді на ці та подібні запитання?

З цього приводу можна лише повторити вислів відомого політика, який звучить приблизно так: «Можна дурити частину нації увесь час, можна дурити весь народ, але певний час, однак дурити всіх весь час – неможливо!».

Політики України весь час твердили, що українська нація найтолерантніша (читай: найсмирніша!), тому політичні катаклізми, революції тощо Україні не страшні. Однак, як видно помилялись. Та це і не дивно. Такого приниження, знущання та поневірян з боку «рідної влади» не пережила (і не пережила б) жодна нація!

Українці терпіли цілих 13 літ!

Це не діти ідуть мітингувати на майдани, це студенти та старшокласники - громадяни України, які народились до ГКЧП, але вирости вже за незалежної України і мужніють сьогодні на мітингах в підтримку Правди та Свободи. Слава Богу, що їх не влаштувала «наша» Незалежність, з якою ми жили увесь цей час!

Це не пенсіонери скандують «ТАК!», це в'язні ГУЛАГів та сучасні «державні жебраки», які не в змозі вистояти марафон страйків та вуличних зібрань, допомагають молодим харчами та теплим одягом. Невже люди, що прожили життя помиляються?

Це не армія переходить на бік народу. Це військові та «силовики» усвідомили, що вони з народу та «годуються» останнім!

Це не політики «вирішують» нашу долю, це народ примушує перших констатувати дії та виконувати вимоги останнього!

В останній час постійно чути, що Україна розділилась на два табори: помаранчевий та синій. Однак ми (поки що!) усі в одному таборі, а зветься він «Україна». Саме тому нагальним є відкрити усі камери цього табору та звільнитись від наглядців і «паханів». Час останніх спливає.

Ми на порозі будівництва нової держави, то хай Бог нам допоможе у цьому!

Українсько-чеська інформаційно-аналітична служба (UCIAS)

Прага 2004-11-29